

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Zachystalové a soudkyň JUDr. Renaty Hertlové a JUDr. Ivy Zemanové ve věci žalobce: **J. V.**, nar. dne **.....** se sídlem a adresou k doručování **.....** proti žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalovaného: **Česká advokátní komora**, se sídlem Praha 1, Národní 16, zast. JUDr. Janem Sykou, advokátem, se sídlem Praha 1, Školská 12, **o zaplacení 365.920,- Kč s přísl.**, k odvolání žalobce a žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 23.5.2014, č.j. 22C 15/2012-479,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve vyhovujícím výroku I., v zamítavém výroku II. ohledně částky 243.392,- Kč s úroky z prodlení z této částky a ve výroku o nákladech řízení III. **p o t v r z u j e .**

II. Žádný z účastníků ani vedlejší účastník nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalovanému zaplatit žalobci částku 60.920,- Kč s přísl. (výrok I.), žalobu co do částky 243.392,- Kč spolu s úroky z prodlení z této částky a s úroky z prodlení z částky 60.920,- Kč za dobu od 21.12.2011 do 22.12.2011 zamítl (výrok II.) a současně vyslovil, že žádný z účastníků ani vedlejší účastník nemají právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Rozhodoval o žalobě, kterou se žalobce domáhal náhrady škody ve výši 10.920,- Kč vzniklé vynaložením nákladů na právní zastoupení v nezákonně vedeném kárném řízení a náhrady nemajetkové újmy ve výši 293.392,- Kč za nezákonné kárné řízení vedené vedlejším účastníkem pod sp. zn. **.....** v němž byl žalobce zproštěn kárné žaloby.

Původně se žalobce domáhal též náhrady nemajetkové újmy ve výši 61.608,- Kč, jež žalobci vznikla nepřiměřenou délkou tohoto kárného řízení, o níž však bylo rozhodnuto rozsudkem soudu I. stupně ze dne 28.6.2013, č.j. 22C 15/2012-143, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 3.12.2013, č.j. 35Co 447/2013-188. Rozsudkem odvolacího soudu byl rozsudek soudu I. stupně co do náhrady nemajetkové újmy za délku řízení potvrzen (přiznáno 40.000,- Kč s přísl.), ohledně skutečné škody ve výši 10.920,- Kč a náhrady nemajetkové újmy ve výši 293.392,- Kč byl rozsudek soudu I. stupně zrušen se závazným právním názorem, aby se soud I. stupně v dalším řízení zaměřil na vznik škody a zjišťoval okolnosti, za kterých k nemajetkové újmě došlo. Odvolací soud se v plném rozsahu ztotožnil s právním posouzením vzniku odpovědnosti žalovaného za nezákonné kárné řízení vedené vedlejším účastníkem, stejně jako za nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce tohoto kárného řízení, právní závěry soudu I. stupně v tomto směru považoval za správné.

Soud I. stupně v průběhu dalšího řízení vycházel ze zjištění, že žalobci bylo dne 21. 12. 2007 doručeno oznámení předsedy kontrolní rady České advokátní komory (dále též „ČAK“) JUDr. Jana Mikše coby kárného žalobce o tom, že podal na žalobce kárnou žalobu. Kárné řízení skončilo dne 28. 5. 2011, kdy nabylo právní moci kárné rozhodnutí ze dne 19. 11. 2010, jímž byl žalobce v plném rozsahu zproštěn kárné žaloby. Ústní jednání nařízené ve věci na den 26. 5. 2008 bylo z důvodu žádosti žalobcovy obhájkyne ze dne 5. 5. 2008 z důvodu kolize s jiným, již dříve nařízeným, soudním jednáním při poradě kárného senátu dne 26. 5. 2008 odročeno. Ústní jednání nařízené ve věci na den 11. 11. 2008 bylo z důvodu žádosti žalobcovy obhájkyne ze dne 20. 10. 2008, z důvodu doložené kolize s jiným jednáním odročeno. Ústní jednání nařízené na den 20. 1. 2009 bylo bez udání důvodu vyzooměním kárné komise ČAK ze dne 14. 1. 2009 odročeno na den 10. 3. 2009. Ústní jednání nařízené na den 10. 3. 2009 bylo bez udání důvodu vyzooměním kárné komise ČAK ze dne 11. 2. 2009 odročeno na den 19. 3. 2009. Ústní jednání nařízené na den 19. 3. 2009 bylo z důvodu žádosti žalobcovy obhájkyne ze dne 18. 2. 2009 z důvodu kolize s jiným, již dříve nařízeným, soudním jednáním vyzooměním kárné komise ČAK ze dne 25. 2. 2009 odročeno na den 6. 4. 2009. Ústní jednání nařízené na den 6. 4. 2009 bylo z důvodu žalobcovy žádosti z důvodu jeho pracovní neschopnosti v důsledku úrazu a následné pórázové rehabilitace vyzooměním kárné komise České advokátní komory ze dne 29. 4. 2009 odročeno na den 8. 6. 2009. Ústní jednání nařízené na den 8. 6. 2009 bylo z důvodu žalobcovy žádosti z důvodu jeho trvající pracovní neschopnosti pro pórázové komplikace a probíhající rehabilitace vyzooměním kárné komise ČAK ze dne 13. 5. 2009 zrušeno. Vyzooměním kárné komise ČAK ze dne 11. 5. 2010 bylo ústní jednání nařízeno na den 7. 6. 2010, které bylo z důvodu žalobcovy žádosti doložené pracovní neschopností z důvodu [REDAKCE] v roce 2009 odročeno a další ústní jednání bylo vyzooměním kárné komise ČAK ze dne 19. 10. 2010 nařízeno na den 19. 11. 2010. Na ústním jednání kárné komise ČAK konaném v nepřítomnosti žalobce dne 19. 11. 2010 provedl kárný senát všechny listinné důkazy a poté rozhodl o tom, že žalobce se zprošřuje kárné žaloby v plném rozsahu. Kárná komise ČAK vyzooměla dne 2. 5. 2011 žalobce po zprošřujícím rozhodnutí vydaném při ústním jednání konaném dne 19. 11. 2010. Žalobce se vzdal dne 3. 5. 2011 práva na odvolání a vyzooměním ČAK ze dne 14. 6. 2011 byl žalobci zasláno zprošřující kárné rozhodnutí s vyznačenou doložkou nabytí právní moci dne 28. 5. 2011.

Na základě provedeného dokazování soud I. stupně s odkazem na § 1, § 5 písm. a), § 8, § 13, § 26, § 31 a § 31a zák.č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „zákon“) a na soudní judikaturu konstatoval, že nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsouzením, je specifickým případem nároku na

náhradu škody vzniklé nezákonným rozhodnutím. Zproštění obžaloby ruší účinky zahájeného trestního stíhání, činí rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání zahájeno, nezákonným a zakládá nárok na náhradu škody či odškodnění nemajetkově ujmy v právním režimu zákona. Se sdělením obvinění žalobci je proto třeba s ohledem na způsob skončení trestního stíhání nakládat v režimu zákona jako s nezákonným rozhodnutím. Analogicky je nahlíženo i na kárné řízení, pokud vedlo ke stejnému výsledku, tedy ke zproštění obžaloby. Soud I. stupně shledal důvodným nárok žalobce na zaplacení nákladů obhajoby, jež byl správně uplatněn ve výši 1.000,- Kč za 1 úkon právní služby dle § 10 odst. 1 ve spojení s § 7 advokátního tarifu. Jednalo se celkem o 7 úkonů právní služby, z nichž o 4 není pochyb na základě samotného kárného spisu (příprava a převzetí obhajoby, trojí vyjádření ke kárné žalobě). Ani o provedení dalších 3 úkonů nebylo mezi účastníky sporné a z prohlášení Mgr. Radky Šimkové ze dne 14.1.2013 vyplynulo, že v rámci kárného řízení provedla 7 úkonů právní služby včetně 3 dalších porad s kárně obviněným přesahující 1 hodinu. Fakturou č. ████████ vyfakturovala žalobci celkem 201.110,- Kč za právní služby v ceně 169.000,- Kč s 19 % DPH ve výši 32.110,- Kč a žalobce odeslal platbu ve výši 201.110,- Kč na uhrazení právní služby dle faktury č. ████████ (kopie potvrzení o provedení transakce mBank). Žalobci se tudíž zmenšil majetek v příčinné souvislosti s poskytnutím právní služby jeho advokátkou v předmětném kárném řízení, nejedná se o neúčelně vynaložené náklady, byť žalobce je advokát, neboť účelnost takto vynaložených nákladů nelze odvíjet pouze od schopnosti hájit se sám, ale od možnosti hájit se prostřednictvím nezainteresované osoby, která díky nadhledu může účel obhajoby splnit efektivněji. Uvedené náklady představují škodu, jež žalobci vznikla v příčinné souvislosti se zrušením nezákonného rozhodnutí. Skutečnost, že se žalobce se svou obhájkyňou dohodl na smluvní odměně, která byla vyšší než odměna mimosmluvní, nemá žádný vliv na splnění podmínek odpovědnosti státu za škodu dle § 31 zákona, což se týká i námitky, že bylo placeno dříve, než byly úkony provedeny. Při posouzení náhrady nemajetkové ujmy způsobené nezákonným kárným řízením soud I. stupně vycházel z kritérií vyplývajících z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.6.2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011, jimiž jsou v případech zahájení trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, povaha trestní věci, délka trestního řízení, následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby a okolnosti, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Na kárné řízení vedené Českou advokátní komorou je přitom pohlíželo jako na trestní řízení sui generis a na kárný senát ve smyslu § 33 odst. 1 a § 47 odst. 1 zák. č. 85/1996 Sb., jako na soud ve smyslu čl. 6 EÚLP, kterým se dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva nemusí nutně rozumět jurisdikční orgán klasického typu. Soud I. stupně vycházel z toho, že v daném případě je dán odpovědnostní titul podle § 5 písm. a) zákona, tj. nezákonné rozhodnutí, jímž je dle konstantní judikatury v případě zproštění obžaloby usnesení o zahájení trestního stíhání (kárného řízení per analogiím). Dále vycházel z předpokladu vyjádřeného Ústavním soudem v nálezu ze dne 17.6.2008, sp. zn. II.ÚS 590/08, že již samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o obvinění liché, což je posléze pravomocně ztvrzeno zprošťujícím rozsudkem, dle něhož se skutek nestal, případně nebyl trestným činem. Tento zásah do života jednotlivce způsobený samotným trestním stíháním presumuje vznik nemajetkové ujmy. Co se týče povahy kárného řízení, soud I. stupně zdůraznil, že žalobce byl kárně obviněn ze dvou skutků, za něž mu hrozilo kterékoli z kárných opatření v § 32 odst. 3 zákona o advokacii včetně dočasného zákazu výkonu advokacie na dobu od 6 měsíců do 3 let a vyškrtnutí ze seznamu advokátů. Vzhledem k šíři kárného obvinění a maximální sankci, která žalobci hrozila, uzavřel, že žalobce musel s probíhajícím kárným řízením vnímat intenzitu zásahu do své osobnostní sféry vyšší měrou. Délku kárného řízení soud I. stupně nevzal v úvahu, neboť žalobce byl z tohoto důvodu již pravomocně odškodněn částkou 40.000,- Kč. Následky v osobnostní sféře soud I. stupně shledal především ve ztížené možnosti žalobce plánovat do

budoucná své podnikání v advokacii, dlouhodobý stav nejistoty ohledně výsledku kárného řízení. Jiné následky zjištěny nebyly, pokud byl slyšen jako svědek otec žalobce poskytl soudu I. stupně pouze informace obecného charakteru, jež byly jen zprostředkovány od žalobce, a svědek nechápal obsah kárného obvinění, nedokázal časově období kárného stíhání zařadit. V souladu se závazným právním názorem se soud I. stupně zabýval i okolnostmi, za nichž k nemajetkové újmě došlo, přičemž žalobce především namítal, že kárná žaloba byla podána zjevně bezdůvodně s cílem žalobce úmyslně poškodit. Na základě doplněného dokazování provedeného příslušným kárným spisem, včetně korespondence mezi žalobcem a V. K. konstatoval, že nelze učinit kategorický závěr o zjevně bezdůvodném podání kárné žaloby s cílem žalobce poškodit, nicméně poukázal na nestandardní postupy, zejména během zahájení kárného řízení, které takový dojem mohly oprávněně u žalobce vzbuzovat a které také hodnotil jako okolnosti provázející kárné řízení, jež nutně musely u žalobce prohloubit a zintenzivnit nemajetkovou újmu vzniklou v souvislosti se samotným kárným řízením. Soud I. stupně zdůraznil především, že kárný spis není veden jednotnou logickou číselnou řadou, číslování bylo v průběhu času měněno, podání v kárném spise nejsou označována tak, aby z nich bylo seznatelné, jakým způsobem byla doručena, v jakém počtu vyhotovení a s jakými přílohami, vedení kárného spisu je nejednotné a navozuje dojem pozdějších účelových změn (významné nesrovnalosti v číslování spisu). Nelze tak vyloučit, že podání žalobce ze dne 8.10.2007 obsahovalo přílohy, které jsou v tomto podání žalobcem označeny a které jsou navrhovány k prokázání jeho obrany ke kárné stížnosti. Poněvadž na ně žalobce znovu poukázal a následně je založit, lze dokonce uzavřít, že předmětné přílohy stížnostnímu oddělení spolu s vyjádřením ke kárné stížnosti žalobce zaslal. Uvedený závěr podporuje i argument žalobce, podle něhož by logickým důsledkem absence příloh měla být výzva kárného žalobce k předložení chybějících listin, má-li na jejich základě odpovědně posoudit, zda kárnou žalobu podá či nikoliv. Soud I. stupně poukázal na to, že není oprávněn posuzovat, zda kárný žalobce měl obsah té které listiny hodnotit konkrétním způsobem a z něj vyvodit závěr o důvodnosti či nedůvodnosti kárné stížnosti, nelze však nezmínit, že z kárné žaloby není zjištělné, jaké porušení povinností advokáta je kárně obviněnému kladeno za vinu, když současně kárný žalobce poukazuje na uzavření dohod o smluvní odměně, a toto dokládá příslušnými listinami. Pokud k těmto zjištěním přistoupí skutečnost, že kárný stěžovatel argumentoval v civilních řízeních, kde zastupoval bývalé žalobcovy klienty, právě úmyslem iniciovat kárné řízení proti němu a toto řízení následně bylo zahájeno za popsaných okolností, pak taková situace budí tristní dojem. Žalobce sice neprokázal, že by ještě před podáním kárné stížnosti čelil výhrůzkám ze strany F., nepřiliš přesvědčivé zahájení kárného řízení a nestandardní vedení kárného spisu odůvodňuje obavy žalobce z férovosti vedení procesu a z výsledku kárného řízení a tuto okolnost soud I. stupně hodnotil jako důvod pro zvýšení částky finančního zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným kárným řízením. Jako významnou dále hodnotil skutečnost, že byt' byl kárně obviněný žalobce zproštěn dle § 23 písm. c) vyh. č. 244/1996 Sb. (skutek není kárným proviněním), z odůvodnění kárného rozhodnutí plyne, že v řízení bylo prokázáno, že mezi kárně obviněným a klientem došlo k dohodě o všech skutcích specifikovaných v kárné žalobě. Proto je třeba na skutky označené v kárné žalobě nahlížet nikoliv tak, že je žalobce spáchal, čemuž je imanentní znak protiprávnosti, ale jako na skutky, které jsou ve skutečnosti právními jednáními a z pohledu formy a výše zadostiučinění je nutné tuto okolnost hodnotit shodně, jako kdyby ke skutku vůbec nedošlo. Soud I. stupně se neztotožnil s tím, že žalobce jako advokát by měl mít vyšší práh snášenlivosti ve vztahu k eventuálnímu kárnému řízení, a ze všech uvedených důvodů shledal zásah do osobnostní sféry žalobce v důsledku nezákonného kárného řízení jako vyšší, s nárokem na finanční zadostiučinění. Popsaná kritéria vzal v úvahu při určení výše tohoto zadostiučinění, jemuž by měla odpovídat částka v rozsahu desetitisíců korun a přiměřenou shledal částku 50.000,- Kč, na kterou má žalobce právo včetně úroků

z prodlení dle § 517 odst. 2 obč. zák. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 3 o. s. ř. za situace, kdy žalobce byl co do základu úspěšný a výše plnění však závisela na uvaze soudu, avšak žalobci žádné náklady nevznikly.

Rozsudek napadl včasným odvoláním žalobce pouze v části zamítavého výroku ohledně částky 243.392,- Kč s přísl. z této částky, a to z odvolacího důvodu dle § 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř. Nesouhlasí s tím, že mu byla přiznána pouze částka 50.000,- Kč jako náhrada nemajetkové újmy za nezákonné kárné řízení, neboť soud měl posoudit, že kárné řízení bylo zahájeno zjevně bezdůvodně, což žalobce namítal po celou dobu řízení a dle jeho přesvědčení jsou tyto okolnosti prokázány obsahem kárného spisu. Jedná se o významnou okolnost při určení výše základní částky představující kompenzaci za nemateriální újmu způsobenou kárným stíháním. Již před podáním kárné žaloby předložil listinné důkazy, které vyvracejí skutky kladené žalobci za vinu v kárné žalobě, a kárný senát následně dospěl k závěru, že bylo prokázáno, že ke kárným skutkům vůbec nedošlo. Na nestandardní okolnosti žalobce poukazoval již v rámci svého vyjádření ze dne 8.10.2007 ke stížnosti F. tedy v době před zahájením kárného stíhání a následně průběžně během něj, a tyto okolnosti ve svém souhrnu vedly k subjektivnímu přesvědčení žalobce, že je kárné stíhání zjevně bezdůvodně a že kárná žaloba byla kárným žalobcem podána s úmyslem ho nechat kárně odsoudit. Dle žalobce soud I. stupně měl a mohl učinit z obsahu spisu závěr o zjevné bezdůvodnosti kárné žaloby, což by dle názoru žalobce nutně vyústilo v závěr o vyšší míře negativního zásahu kárného stíhání do jeho osobnostní sféry, neboť žalobce subjektivně vnímal vysoce negativně tyto skutečnosti a byl přesvědčen, že bez ohledu na důkazy bude křivě kárně odsouzen. Žalobce dále zopakoval svá skutková tvrzení učiněná již průběhu řízení před soudem I. stupně, z nichž dovozuje závěr o zjevné bezdůvodnosti kárné žaloby. Zdůraznil, že kárný žalobce měl již před podáním kárné žaloby listinami prokázáno, že v rozsahu kárného skutku 2) proti žalobci podává kárnou žalobu zjevně bezdůvodně a v rozsahu kárného skutku 1) podává žalobu pro porušení povinnosti vystavit/předat řádně vyúčtování své odměny rovněž zjevně bezdůvodně. Kárná žaloba byla obsahově totožná s podanou stížností advokáta F. aniž byl jakkoliv zohledněn obsah listin připojených žalobcem k jeho vyjádření ze dne 8.10.2007. Kárný žalobce provedl selekci důkazů v neprospěch žalobce, ignoroval zjevné skutečnosti vyplývající z listin předložených jak stěžovatelem, tak žalobcem, svědčící pro nedůvodnost stížností F. Do kárného spisu ani nezaložil listinné důkazy předložené žalobcem s jeho vyjádřením ze dne 8.10.2007 k průkazu jeho nevin. Důvod tohoto postupu kárného žalobce není jasný, od samého počátku šlo ve skutečnosti o zneužití institutu kárného řízení pro nátlak osobu žalobce, aby pod hrozbou kárného potrestání zanechal vymáhání svých oprávněných pohledávek vůči svým bývalým klientům. Žalobce poukázal na nálezy ze dne 6.3.2012, sp. zn. I.ÚS 1586/09, v němž Ústavní soud připustil, aby finanční satisfakce narůstala v přímé úměře s mírou a charakterem úmyslu původce zásahu, a tyto okolnosti má žalobce za ty, jež zapříčinily zvýšenou závažnost újmy žalobci. Zdůraznil, že soud je povinen vzít v úvahu všechny individuální okolnosti každého případu včetně toho, že je trestní stíhání vedeno proti osobě dosud netrestané, že kárné stíhání pro něho bylo osobně devastující při vědomí, že je křivě a nespravedlivě kárně stíhán za skutek, kterého se nedopustil a že navzdory jím předloženým důkazům přesto kárný žalobce podal kárnou žalobu. Kárné stíhání se hrubě negativně dotklo jeho cti, neboť po celý svůj výkon advokacie byl a je bezúhonný a důsledně dodržuje stavovské povinnosti. Po dobu čtyř let byl pod každodenním tlakem, přemýšlel o negativních dopadech kárným potrestáním způsobeným a neviděl za dané situace žádné efektivní východisko. Kárné řízení zásadně ovlivňovalo jeho osobní i profesní život. Žalobce zmínil judikaturu Ústavního soudu, z níž vyplývá, že okolnosti vzniku případné majetkové újmy, jíž nelze nahradit jako škodu, mohou být vzaty na zřetel v rámci posuzování způsobené nemajetkové újmy a přiměřeného zadostiučinění za ni. Pokud obecné soudy

neshledaly možnost jak kompenzovat stěžovateli vzniklou škodu, měly by lépe posoudit jemu vzniklou nemajetkovou újmu, a to i s ohledem na okolnosti, od nichž stěžovatel odvozuje svůj nárok na náhradu škody. Vyše zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, aby toto bylo možno považovat za řádný kompenzační prostředek nápravy, musí být spravedlivá, tedy náhrada musí umožnit poškozenému napravit důsledky nezákonného rozhodnutí a procesní subjekt se tak přestane považovat za poškozeného. Žalobci byla v daném případě soudem přiznána v souhrnu částka 100.920,- Kč, ovšem soud by měl do přiznané výše finanční satisfakce promítnout palmární výdaje žalobce ve výši 201.110,- Kč, které vynaložil na zastoupení v kárné obhajobě. Ty žalobci nelze kompenzovat v rámci náhrady škody, žalobce je však důvodně vynaložil na odklizení kárné žaloby a má proto za to, že by mu měl soud přiznat takovou finanční kompenzaci, která by spolu s částkou 50.920,- Kč činila minimálně 200.000,- Kč. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadeném rozsahu změnil a žalobci vyhověl též ohledně částky 293.392,- Kč s přísl.

Žalovaný napadl rozsudek v jeho vyhovujícím výroku o věci samé včasným odvoláním z odvolacího důvodu dle § 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř., neboť soud I. stupně nesprávně dovodil analogii mezi nezákonným trestním stíháním a kárným řízením, které skončilo zproštěním z kárného obvinění, žalovaný nepovažuje kárné řízení za výkon veřejné moci. Česká advokátní komora je právnickou osobou a výkon kárné pravomoci profesní komorou nelze za výkon veřejné moci považovat, tím méně pak pouze na základě analogie disciplinárního postihu s trestním či přestupkovým řízením, což by vedlo k absurdnímu závěru, že každý výkon disciplinární pravomoci je třeba považovat za výkon veřejné moci. Zmínil, že § 32 zák. o advokacii považuje za kárné provinění nejen porušení povinností advokáta stanovených zákonem, ale též stavovským předpisem, přičemž obsah stavovských předpisů stát neovlivňuje. Tato skutečnost představuje zásadní odklon od analogie kárného řízení před samosprávnou profesní organizací od řízení trestního či přestupkového. Kárná žaloba byla podána kárným žalobcem, nikoliv ministrem spravedlnosti, jemuž postavení kárného žalobce též svědčí. Pokud tedy soud přiznal žalobci peněžní satisfakci za újmu způsobenou samotným zahájením kárného řízení, je taková skutečnost obtížně pochopitelná i ve světle objektivního charakteru odpovědnosti státu. Úřední osoby ve smyslu § 3 písm. b) zákona požívají ochrany státu veřejného činitele, což je spojeno právě s jejich postavením jako orgánu veřejného práva, přičemž patrně nebude sporu o tom, že člen kárného senátu České advokátní komory takové postavení nemá. I pokud by mělo být uvažováno o charakteru jednání České advokátní komory na poli kárné odpovědnosti jako o výkonu veřejné moci, mnohem více se blíží analogické pozici samosprávného územního celku a v analogii s § 19 a násl. zákona by za způsobenou újmu měla odpovídat Česká advokátní komora samostatně. Působnost žalovaného na činnost České advokátní komory dopadá jen dle §§ 50 až 52c zákona o advokacii. Přiznání náhrady nákladů kárného řízení není možné ani na základě analogie s § 31 zákona, a to s ohledem na speciální úpravu § 33a zákona o advokacii, který stanoví, že náklady řízení, které v kárném řízení vznikly účastníkovi kárného řízení, si nese sám. Nepřepokládá tedy, že by v případě zproštění kárné žaloby měl žalobce nárok na náhradu škody. Žalovaný nesouhlasí se závěrem, že by jeho odpovědnost měla vyplývat z čl. 6 odst. 1 Úmluvy a navrhl, aby odvolací soud v napadeném rozsahu změnil rozsudek soudu I. stupně a žalobu zamítl.

Vedlejší účastník ve svém vyjádření poukázal na to, že podání kárné žaloby nelze klást na roveň usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 tr.ř., neboť trestní stíhání se zahajuje a obvinění se sděluje vždy rozhodnutím, tedy usnesením příslušného orgánu činného v trestním řízení, naproti tomu kárné řízení se zahajuje doručením kárné žaloby, která není rozhodnutím. V kárném řízení je první rozhodnutí, jež bylo vydáno, rozhodnutí kárného

senátu, které však skončilo ve prospěch kárně obviněného a jako takové nemůže zakládat nárok na náhradu škody. Jestliže nějaké rozhodnutí nemá být učiněno podle zákona o advokacii ani jiného právního předpisu, a z tohoto důvodu v příslušném řízení chyblí, nemůže být prohlášeno za nezákonné ani podle analogie a nemůže zakládat nárok na náhradu škody. Kárná pravomoc orgánů České advokátní komory je sice na jedné straně veřejnou správou na úseku advokacie, avšak zároveň disciplinárním výkonem samosprávy této stavovské organizace. Kárné provinění je disciplinárním deliktem, jehož postih náleží výlučně kárným orgánům České advokátní komory, které jsou voleny sněmem České advokátní komory, ten, kdo požádá o zápis do seznamu advokátů, dobrovolně souhlasí s tím, že podléhá výše uvedené kárné pravomoci. Takový vztah nelze klást na roveň odpovědnosti za trestný čin či přestupek, jíž dovršením zákonem požadované věkové hranice občan podléhá bez zřetele na svou vůli. Za této situace není správný právní závěr, že ve vztahu ke kárnému řízení vedeném orgány České advokátní komory, lze aplikovat zákon č. 82/1998 Sb., a to pokud jde o odpovědnost za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím pro případ, že advokát je v kárném řízení zproštěn kárné obžaloby. Tento zákon nelze obecně vztáhnout na kárné řízení ani v případě újmy způsobené nesprávným úředním postupem. Z hlediska délky řízení nelze přičítat České advokátní komoře k tíži pečlivý přístup kárného senátu, který považoval za nutné vyčkat na výsledky soudních řízení, která nakonec byla jedním z důvodů kárného rozhodnutí příznivého pro žalobce. Vedlejší účastník navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku II. potvrdil a ve výroku I. jej změnil dle návrhu žalovaného.

Žalobce ve svém vyjádření poukázal na to, že argumenty žalovaného a vedlejšího účastníka se týkají posouzení základu žalobního nároku, tedy otázky, která byla již pravomocně rozhodnuta. Odvolací důvody žalovaného lze shrnout tak, že nesouhlasí s objektivní právní normou, zákonem č. 82/1998 Sb., aniž ke svému nesouhlasu nabízí relevantní právní argumentaci. Operuje názory, které nemají žádný podklad v objektivním právu, pomíjí koncepci uvedeného zákona, který důsledně respektuje čl. 36 odst. 3 z Listiny základních práv a svobod. Ten je na úrovni podústavního práva proveden právě uvedeným zákonem, jež umožňuje poškozenému domáhat se práva na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy. Pojem úřední osoby dle § 3 odst. 1 písm. b) zákona pokrývá právnické a fyzické osoby odlišné od státu, jimž byl státem svěřen výkon státní správy na určitém úseku za předpokladu, že škoda byla způsobena právě při výkonu svěřené státní správy. Žalobce v této souvislosti poukázal na judikaturu Ústavního soudu, z níž vyplývá, že čl. 36 odst. 1 Listiny má generální povahu a vyplývá z něho základní právo každého domáhat se náhrady škody, která mu byla způsobena kterýmkoliv orgánem veřejné správy, a zmínil rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30Cdo 4863/2008, 30Cdo 4039/2010, 25Cdo 312/2005. Zopakoval svoji předchozí argumentaci o odpovědnosti žalovaného s důrazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7.11.2003, sp. zn. 51Co 304/2003 a pokud žalovaný namítl, že Česká advokátní komora sama svou normotvorbou upravuje proces kárného řízení, za které stát nemůže odpovídat, pak přehlíží, že Ministerstvo spravedlnosti vydává právním předpisem kárný řád, který upravuje proces kárného řízení. Argument, že příjem z uložených pokut nenáleží státu, je zcela irelevantní, žalovaný přehlíží právo státu požadovat regresní náhradu na úředních osobách, které škodu způsobily, a za tím účelem ostatně Česká advokátní komora uzavřela pojistnou smlouvu. Argument, že kárnou žalobu nepodal ministr spravedlnosti, je rovněž irelevantní, stejně jako tvrzení, že člen kárného senátu nemá postavení veřejného činitele, které je kategorií trestního práva a nemá žádnou souvislost se stanovením podmínek vzniku odpovědnosti státu. Rovněž tvrzení žalovaného o tom, že by měla odpovídat za škodu v analogii s § 19 a násl. zákona přímo Česká advokátní komora, jako územní celek samostatné působnosti, je neudržitelná, Česká advokátní komora zjevně není územním celkem a veřejnou

správu nevykonává v samostatné působnosti. Česká advokátní komora vystupuje při výkonu veřejné správy na úseku advokacie jako správní orgán podle správního řádu, což zahrnuje správní řízení včetně vydávání individuálních správních aktů. Na odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci Českou advokátní komorou proto nelze aplikovat § 19 zákona. Žalovaný nečiní z právní úpravy § 50 až § 52c zákona o advokacii správné závěry, neboť je v nich upraven přímý výkon veřejné moci Ministerstvem spravedlnosti na úseku advokacie, když v ostatním, zbytkovém, zákonem o advokacii výslovně neupraveném rozsahu je výkonem veřejné moci na úseku advokacie ex lege pověřena Česká advokátní komora (§ 40 odst. 3 zák. o advokacii). Za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem při výkonu veřejné moci však vždy odpovídá žalovaný, ať již jde o škodu způsobenou při výkonu veřejné moci přímo Ministerstvem spravedlnosti nebo nepřímo zákonem o advokacii k tomu pověřenou veřejnoprávní korporací, tj. Českou advokátní komorou. Rovněž argumentace žalovaného § 33a odst. 1 věta první téhož zákona nemůže obstát, neboť žalovaný nesprávně zaměňuje režim veřejnoprávní úpravy kárného řízení v zákoně o advokacii s civilní úpravou odpovědnosti za škodu dle § 31 zákona. Žalobce se nedomáhá náhrady nákladů obhajoby v kárném řízení, ale civilního nároku na náhradu škody dle § 31 zákona ve formě nákladů řízení, které účelně vynaložil na svoji obhajobu směřující ke zrušení nebo změně nezákonného rozhodnutí. V tomto smyslu § 31 zákona konstituuje nový hmotně právní nárok na náhradu škody ve formě peněžní reparace žalobcem účelně vynaložených nákladů na právní zastoupení. K námitce žalovaného, že nelze postupovat ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách, žalobce připomněl sankce, jež je možné uložit advokátovi za kárné provinění a judikaturu Ústavního soudu, z níž vyplývá, že lze některými disciplinárními řízeními zacházet jako s řízeními o trestním obvinění. Zopakoval v tomto smyslu svoji předcházející argumentaci s odkazem na rozsudek Evropského soudu ze dne 8.6.1976 ve věci Engel proti Nizozemí, argumentaci žalovaného považuje za nesprávnou a navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadeném vyhovujícím výroku jako věcně správný potvrdil.

Odvolací soud postupoval podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2013, neboť řízení bylo zahájeno před 1.1.2014 (čl. II. bod 2 přechodných ustanovení zákona č. 293/2013), za použití § 214 odst. 3 o. s. ř., neboť účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali. Na základě podaných odvolání a jimi uplatněného odvolacího důvodu přezkoumal rozsudek soudu I. stupně dle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř. včetně předcházejícího řízení a poté dospěl k závěru, že podaná odvolání nejsou důvodná.

Soud I. stupně postupoval v průběhu dalšího řízení v intencích předchozího zrušujícího rozhodnutí odvolacího soudu, dokazování doplnil v dostatečném rozsahu, z provedených důkazů učinil odpovídající skutková zjištění, která správně posoudil po právní stránce. Žalovaný i vedlejší účastník v odvolání brojí nadále proti právnímu posouzení základu nároku, k němuž se však odvolací soud jednoznačně vyjádřil již v rozsudku ze dne 3.12.2013, č.j. 35Co 447/2013 – 188, na jehož odůvodnění proto odkazuje. Námitky obsažené v odvolání žalovaného a vyjádření vedlejšího účastníka nemohou na již jednou učiněných závěrech odvolacího soudu v návaznosti na právní posouzení provedené soudem I. stupně ničeho změnit. Uvedené námitky nevyvracejí závěry vyplývající z judikatury, která byla podkladem pro posouzení odpovědnosti žalovaného soudem I. stupně i odvolacím soudem, naopak jsou s touto judikaturou v rozporu. Vedlejší účastník poukazuje na skutečnost, že kárná žaloba není rozhodnutím, čehož si je odvolací soud vědom, ovšem s ohledem na závěry vyplývající z nálezů Ústavního soudu ze dne 16.4.2003, sp. zn. I. ÚS 181/01 je úkonem orgánu veřejné správy, který má v kárném řízení tutéž funkci a tytéž důsledky jako usnesení o zahájení trestního stíhání, a shodně tak musí být posouzena i odpovědnost státu za škodu či

nemajetkovou újmu způsobenou zahájením kárného řízení, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím. Tento nárok ostatně zákon výslovně neupravuje ani v případě zanajetí trestního stíhání, vychází se z analogického vykladu upravy nejbližší, a to z upravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, tj. neposuzuje se správnost postupu orgánů veřejné správy při zahájení kárného řízení, rozhodující je jeho výsledek. Rovněž námitky žalovaného jsou v rozporu s judikaturou použitou soudem I. stupně i odvolacím soudem. Tvrdí-li žalovaný, že za vzniklou újmu nenese odpovědnost, nerespektuje rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7.11.2003, č.j. 51Co 304/2003, uveřejněný v Soudní judikatuře č. 6, roč. 2005, pod poř.č. 86/2005. Neodpovídající je jeho obrana s odkazem na § 50 až § 52c zákona o advokacii, s níž se odvolací soud rovněž vyrovnal ve svém předchozím rozhodnutí, stejně jako obrana odkazující na speciální úpravu § 33a zákona o advokacii. Podle § 31 odst. 1 zákona má žalobce právo na náhradu škody spočívající v nákladech řízení, které vynaložil účelně v kárném řízení, jež neskončilo odsuzujícím rozhodnutím, a pokud si dle § 33a zákona o advokacii náklady kárného řízení nese účastník tohoto řízení sám, je zjevné, že byla splněna podmínka § 31 odst. 2 zákona, neboť náhrada nákladů, jež žalobci takto vznikly, nemohla být vypořádána v kárném řízení. Odvolací soud dále v zásadě souhlasí s argumentací žalobce, který se k jednotlivým odvolacím námitkám podrobně vyjádřil, a odkazuje na ni. Neztotožnil se však s odvoláním žalobce, naopak v tomto směru souhlasí se závěry, které soud I. stupně učinil na základě doplněného dokazování. Soud I. stupně se řídil právním názorem odvolacího soudu, vycházel z odpovídající judikatury (rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.6.2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS č. 9, roč. 2012, pod poř.č. 122/2012) a zcela správně hodnotil kritéria, která se v takových případech zpravidla vyskytují a zpravidla mají vliv na rozsah způsobené újmy: povaha trestní (kárné) věci, délka řízení, následky způsobené v osobnostní sféře poškozené osoby, okolnosti zahájení řízení, a odvolací soud i v tomto směru může na závěry soudu I. stupně odkázat. Správně se vypořádal s povahou kárného řízení, ovlivněnou především šíří kárného obvinění a výší hrozící sankce, správně hodnotil následky způsobené kárným řízením (samo o sobě nepochybně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti) u osoby bezúhonné, která podniká v advokacii, a výsledek kárného řízení mohl zásadně ovlivnit její profesní a osobní život. Odvolací soud je na rozdíl od žalobce tohoto názoru, že soud I. stupně řádně zohlednil i okolnosti samotného kárného řízení. Vzal v úvahu okolnosti, za nichž bylo kárné řízení zahájeno, nestandardní až tristní postup kárného žalobce a vedení kárného spisu, i důvody, pro které byl žalobce kárné žaloby zproštěn. Byť soud I. stupně neučinil kategorický závěr, že kárná žaloba byla podána zjevně bezdůvodně s cílem žalobce poškodit, dovodil, že vytčený, zjevně nestandardní postup při zahájení a vedení kárného řízení mohl u žalobce takový dojem oprávněně vzbudit, a proto hodnotil právě i tyto okolnosti, jež musely prohloubit a zintenzivnit vzniklou nemajetkovou újmu, ve prospěch žalobce, tj. shodně, jako kdyby kárná žaloba byla podána bezdůvodně, příp. i s cílem poškodit žalobce. Pokud po zvážení všech uvedených okolností dospěl k přiměřené částce ve výši 50.000,- Kč, nejedná se o úvahu neodpovídající a nepodloženou. Je třeba si uvědomit, že i přes sankce hrozící žalobci v kárném řízení se nejednalo o trestní řízení, v němž by byl ohrožen trestem odnětí svobody v sazbě i několika let. Současně je třeba vzít v úvahu, že žalobce již byl odškodněn za nemajetkovou újmu vzniklou nepřiměřenou délkou řízení (tři a půl roku), ačkoli délka řízení patří ke kritériím, jež jsou běžně uvažována při určení výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným trestním (kárným) řízením, jemuž by v daném případě odpovídala celková částka 90.000,- Kč. Odvolací soud nesouhlasí s tím, že by s v daném případě do úvahy o přiměřeném zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu měla jako okolnost promítnout i výše nákladů, které žalobce fakticky vynaložil na své zastoupení

v kárném řízení, neboť se jednalo o smluvní odměnu, jejíž zjevné nepřiměřenosti (mnohonásobná výše) si žalobce musel být vědom.

Po zvážení všech výše uvedených okolností odvolací soud dospěl k závěru, že rozsudek soudu I. stupně je věcně správný a proto jej v napadeném rozsahu potvrdil včetně výroku o náhradě nákladů řízení za použití § 219 o.s.ř..

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. za situace, kdy žádný z účastníků neměl s podaným odvoláním úspěch a žádnému z účastníků náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení za splnění podmínek dle § 237 o.s.ř., jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

V.Praze dne 14. října 2014

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Irena Pištěková